

Empyeem spoelen

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

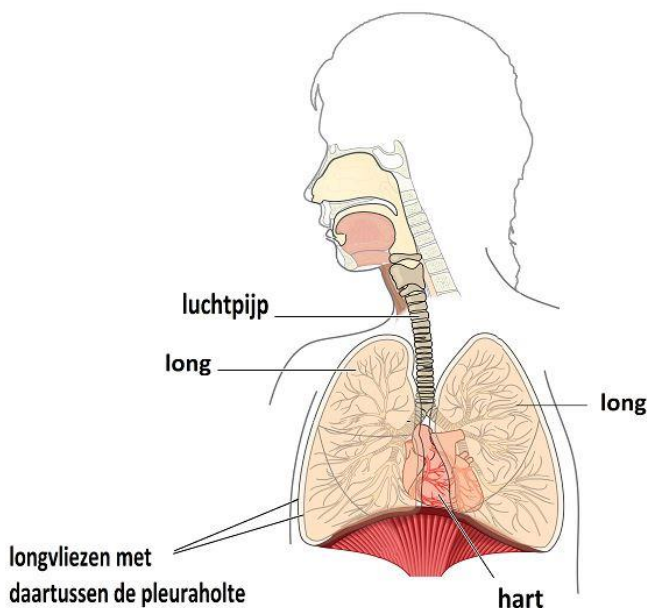
**albert
schweitzer**

Inleiding

U bent opgenomen vanwege een empyeem. In deze folder leest u meer over wat een empyeem is.

Wat is een empyeem bij de longen?

In de borstholte liggen de longen. Deze worden omgeven door twee vliezen. Tussen deze vliezen bevindt zich een kleine ruimte, de pleuraholte (zie afbeelding 1). Deze is luchtdicht afgesloten en bevat een dun laagje vocht. Als er een ophoping van pus in de pleuraholte ontstaat, noemen we dit een empyeem. Meestal is een empyeem het gevolg van een longontsteking.

Afbeelding 1: De longen en de longvliezen

Verschijnselen

De verschijnselen kunnen langzaam of plotseling ontstaan. De eerste verschijnselen lijken op die van een longontsteking: zweten, verminderde eetlust, koorts, pijn, vermoeidheid en ophoesten van slijm wat een spoortje bloed kan bevatten. Ook kunt u moeite hebben met de ademhaling of pijn hebben die vast zit aan de ademhaling.

Oorzaken

Een empyeem ontstaat in de pleuraholte wanneer er bacteriën in terecht komen. De meest voorkomende oorzaak is een longontsteking waarbij ook het longvlies is ontstoken.

Diagnose

Met een longfoto en/of een CT-scan kan worden bepaald of er vocht aanwezig is. Een punctie uit dit vocht moet uitwijzen of het vocht bacteriën bevat wat kan duiden op een empyeem. Ook wordt er bloed bij u afgenomen om te zien of de ontstekingswaarden verhoogd zijn.

Behandeling

Beleving

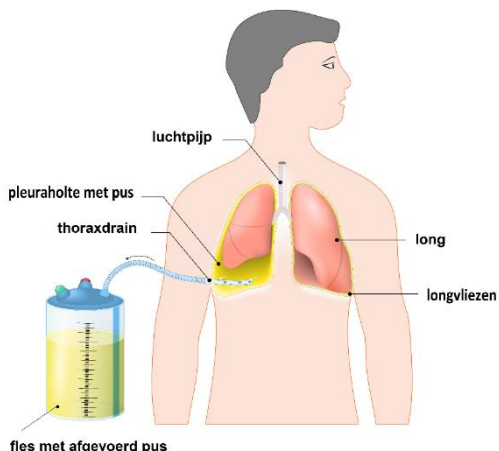
We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een onderzoek of behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Inbrengen van een thoraxdrain

Om het pus tussen de vliezen te kunnen verwijderen, brengt de longarts een drain tussen de longvliezen in. Dit gebeurt op de polikliniek Longgeneeskunde. U wordt hiervoor verdoofd. Via deze drain wordt pus afgezogen. Deze drain wordt een thoraxdrain genoemd. De drain wordt met een hechting aan uw huid vastgemaakt, zodat de drain goed op zijn plaats blijft zitten. Meer informatie kunt u vinden in de folder 'thoraxdrainage op de afdeling Longgeneeskunde'.

Spoelen van de pleuraholte met een zoutoplossing.

De thoraxdrain wordt aangesloten op een opvangpot naast uw bed. In deze opvangpot wordt de pus wat uit uw longen komt opgevangen. Dagelijks wordt via de thoraxdrain de holte met pus gespoeld met een zoutoplossing. Dit is om de pus te verwijderen en de holte schoon te krijgen. Het spoelen van de holte wordt afhankelijk van uw situatie 2-5 keer per dag gedaan. Tijdens de spoeling moet u in bed blijven liggen. Na elke spoeling wordt er aan de thoraxdrain zachtjes gezogen om de spoelvloeistof gemengd met pus uit uw lichaam te krijgen. U zult zien dat de spoelvloeistof na een aantal dagen steeds helderder wordt.

Afbeelding 2: De thoraxdrain met fles

De spoelvloeistof die in de fles loopt, wordt één keer per dag naar het laboratorium gestuurd. Daar wordt bekeken of er nog bacteriën aanwezig zijn. Als er drie dagen geen bacteriën meer aanwezig zijn, wordt het spoelen gestopt en de drain verwijderd. Het onderzoeken van de spoelvloeistof duurt altijd een paar dagen.

Spoelen van de pleuraholte met een eiwit oplossend medicijn

Het spoelen met een eiwit oplossend medicijn gaat hetzelfde als bij de zoutoplossing alleen dan krijgt u het 1x per dag, gedurende 3 dagen een extra medicijn via de thoraxdrain.

Dit eiwit oplossend medicijn gebruiken wij als het empyeem niet uit één ruimte bestaat maar uit meerdere kamertjes, die aan elkaar vast zitten. Hierdoor kan de spoelvloeistof niet overal komen. Het eiwit oplossend medicijn zorgt ervoor dat al deze losse kamertjes oplossen en het empyeem één grote ruimte wordt.

Antibiotica

Naast het spoelen via de thoraxdrain, krijgt u via een infuus in uw arm ook antibiotica om de bacteriën te doden.

Kijkoperatie

Als de bacteriën niet uit uw borstholte verdwijnen met spoelen en de antibiotica, is het vaak nodig om de pleuraholte onder narcose schoon te maken. Dit gebeurt via een kijkoperatie. De arts bespreekt het met u als deze operatie nodig is.

Dagelijkse zorg

- De thoraxdrain wordt naast uw bed neergezet. Precies aan de andere kant dan waar de thoraxdrain ingebracht is. Dit wordt gedaan ter voorkoming dat de thoraxdrain zal afklemmen.
- U kunt bewegen zoals u gewend bent. Let er wel op dat de drain niet afgekneld raakt.
- U mag met een thoraxdrain gewoon douchen mits deze met een waterafstotende pleister is afgeplakt. U kunt dit navragen aan de verpleegkundige.
- Omdat u door de drain minder goed kunt bewegen, is er een verhoogde kans op trombose. Om de kans op trombose te verminderen krijgt u injecties met een bloed verdunnend medicijn. Daarnaast komt er dagelijks een fysiotherapeut bij u langs om oefeningen met u te doen en advies te geven hoe te bewegen met een thoraxdrain.
U kunt pijn ervaren door de drain en empyeem. Geef dit goed aan bij de verpleegkundige. U kunt dan pijnstilling krijgen.
- Door de pijn kunt u de neiging hebben om minder goed op te hoesten en door te ademen. Om een longontsteking te voorkomen is het belangrijk dit wel te doen, ook hier helpt de fysiotherapeut bij.
- De insteekplaats van de thoraxdrain wordt dagelijks gecontroleerd. De insteekplaats wordt verzorgd met een verband of een waterafstotende pleister. Dit is afhankelijk van het bloeden van de insteekplaats.

- Als u plotseling kortademig wordt of ineens ernstige pijnklachten heeft, waarschuwt u direct de verpleegkundige.
- Elke dag wordt de productie van de drain gecontroleerd. De verpleegkundige vervangt de fles als dit nodig is.

Het verwijderen van de drain

Als er geen pus meer tussen de longvliezen zit, verwijdert de arts de drain. De insteekopening wordt afgedekt met een steriel waterafstotend verband wat luchtdicht is afgeplakt. Dit verband moet 48 uur blijven zitten en mag nat worden. Na 48 uur mag het verband vervangen worden door een pleister. Deze pleisters krijgt u mee van de verpleegkundige wanneer u met ontslag gaat.

Naar huis

Meestal kunt u korte tijd na het verwijderen van de drain naar huis. Bij ontslag uit het ziekenhuis krijgt u een afspraak mee voor controle op de polikliniek Longgeneeskunde. Het is belangrijk dat u de eerste 6 weken voorkomt dat er druk op de longen ontstaat.

Leefregels

De **eerste 6 weken** mag u het volgende **niet** doen:

- Zwaar tillen (meer dan 5 kg, bijvoorbeeld boodschappen, kinderen etc.).
- Zware huishoudelijke werkzaamheden, zoals stofzuigen.
- Bovenhands werken of reiken en bukken.
- Intensief sporten. Recreatief wandelen en fietsen mag wel.

De eerste week na ontslag mag u niet vliegen. We raden u aan om inspannende bezigheden zoals fietsen en sporten in een rustig tempo op te bouwen. U kunt met uw bedrijfsarts afspraken maken over het weer gaan werken.

Roken wordt sterk afgeraden. Roken belemmert het herstel van de longen.

Arts waarschuwen

Als u na uw ontslag uit het ziekenhuis lichamelijke klachten krijgt zoals pijn bij het ademen of plotselinge kortademigheid, raden we u aan om uw huisarts of longarts te bellen. In de avonden en weekend kunt u bellen met de huisartsenpost. De arts kan beoordelen of de klachten het gevolg zijn van de behandeling of een andere oorzaak hebben.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan gerust tijdens de opname aan de verpleegkundige of longarts. Als u thuis nog vragen heeft, kunt u van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-12.00 en 13.00-16.30 uur bellen naar de polikliniek Longgeneeskunde, tel. (078) 652 33 28.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

De afbeeldingen in deze folder zijn afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeeldingen op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeeldingen verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Albert Schweitzer ziekenhuis
december 2025
pavo 0855